

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
INSTYTUT INŻYNIERII CHEMICZNEJ I PROCESÓW
OCHRONY ŚRODOWISKA

Zakład Inżynierii Procesowej, Informatyki Procesowej
i Ochrony Atmosfery

LABORATORIUM
TERMODYNAMIKI PROCESOWEJ

„Parametry powietrza wilgotnego”

Opracował:

dr inż. Konrad Witkiewicz

Szczecin 2015

I. Podstawy teoretyczne

Wilgotność objętościowa ρ – masa pary cieczy odniesiona do objętości powietrza wilgotnego:

$$\rho = \frac{m_w}{V_{wp}} \left[\frac{\text{kg pary wodnej}}{\text{m}^3 \text{ wilg. pow.}} \right]$$

Wilgotność względna powietrza ϕ – stosunek wilgotności bezwzględnej objętościowej rzeczywistej do maksymalnej w danej temperaturze:

$$\phi = \left(\frac{\rho_w}{\rho_{w \max}} \right)_T$$

Wilgotność względna określa stopień nasycenia gazu wilgocią: $\phi=1$ oznacza gaz nasycony.

Dla niewysokich ciśnień, wilgotność względna powietrza jest równa stosunkowi prężności pary do prężności pary nasyconej w danej temperaturze:

$$\phi = \left(\frac{p_w}{p_{w \text{ nas}}} \right)_T$$

Wilgotność bezwzględna (masowa) Y – zwana też wilgotnością absolutną lub zawartością wilgoci, oznacza masę pary wodnej przypadającej na 1 kg suchego powietrza:

$$Y = \frac{m_w}{m_{sp}} \left[\frac{\text{kg pary wodnej}}{\text{kg such. pow.}} \right]$$

$$Y = 0,622 \frac{\phi p_{w \text{ nas}}}{P - \phi p_{w \text{ nas}}}$$

Temperatura termometru suchego T_s – temperatura roztworu gazowego gaz–para cieczy.

Temperatura termometru wilgotnego T_w – temperatura dynamiczna równowagi osiągnięta na powierzchni cieczy w przypadku, gdy dopływający do niej konwekcyjny strumień ciepła jest równy strumieniowi masy odpływającemu z tej powierzchni.

Temperatura punktu rosy T_{rs} – temperatura uzyskiwana po ochłodzeniu gazu wilgotnego do stanu nasycenia.

Temperatura adiabatycznego nasycania T_{sn} – temperatura, jaką osiąga gaz, opuszczający układ, w którym kontaktował się z nią w warunkach adiabatycznych.

Entalpia powietrza wilgotnego – suma entalpii powietrza suchego oraz entalpii zawartej w nim wilgoci:

$$i = i_{sp} + Y i_w \quad [\text{kJ} / \text{kg}]$$

Wykres Molliera–Ramzina – wykres zależności $i=f(Y)$, linie i , Y , T , $\phi=\text{const.}$ stanowią podstawową siatkę wykresu, często uzupełnioną o linie T_w , $T_{sn} = \text{const.}$

Psychrometr aspiracyjny Assmanna – przyrząd do pomiaru wilgotności względnej powietrza, jego zasada działania polega na wykorzystaniu tzw. efektu psychrometrycznego polegającego na obniżeniu temperatury czujnika termometru wilgotnego w wyniku adiabaticznego odparowania wilgoci z jego powierzchni.

II. Instrukcja wykonania ćwiczenia

- a) Wyjąć probówkę do zwilżania koszulki termometru i napełnić ją wodą destylowaną.. Włożyć na kilkanaście sekund napełnioną probówkę do wewnętrznej tulejki izolacyjnej termometru na głębokość rozszerzenia środkowej części probówki.
- b) Pozostawić psychrometr na kilka do kilkunastu minut po zwilżeniu koszulki, w celu ustalenia się równowagi cieplnej między przyrządem a mierzonym powietrzem.
- c) Uruchomić wentylator.
- d) Po upływie 3 – 4 minut (tj. po ustaleniu się temperatur) odczytać wskazania termometrów z dokładnością do $0,1^{\circ}\text{C}$. W czasie odczytu wentylator musi pracować. Przy wykonywaniu odczytu nie zbliżać się zbyt do psychrometru i nie dotykać tulejek izolacyjnych.
- e) Znajdą temperaturę termometru suchego i wilgotnego, odczytać z wykresu i - Y : entalpię powietrza, wilgotność względną i bezwzględną, ciśnienie cząstkowe pary wodnej w powietrzu oraz temperaturę punktu rosy.